

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ХҮЧИНГҮЙ
БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2000 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр баталсан Аялал жуулчлалын тухай хуулийг хүчингүй болсон тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ИРГЭНИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Иргэний хуулийн 370 дугаар зүйлийн 370.1 дэх хэсэг, 371 дүгээр зүйлийн 371.2 дахь хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.2, 372.3 дахь хэсэг, 373 дугаар зүйлийн 373.1.3 дахь заалт, мөн зүйлийн 373.2, 373.3 дахь хэсэг, 376 дугаар зүйлийн 376.2 дахь хэсэг, 377 дугаар зүйлийн 377.1 дэх хэсэг, мөн зүйлийн 377.1.2 дахь заалт, 378 дугаар зүйлийн 378.2 дахь хэсгийн “аялал жуулчлал зохион байгуулагч” гэснийг “тур оператор, аяллын агент” гэж, 371 дүгээр зүйлийн 371.1 дэх хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.6 дахь хэсэг, 375 дугаар зүйлийн 375.1 дэх хэсэг, 378 дугаар зүйлийн 378.1 дэх хэсгийн “аялал жуулчлал зохион байгуулагчид” гэсний “тур оператор, аяллын агентад” гэж, 371 дүгээр зүйлийн 371.3 дахь хэсэг, 372 дугаар зүйлийн 372.1, 372.4 дэх хэсгийн “Аялал жуулчлал зохион байгуулагч” гэснийг “Тур оператор, аяллын агент” гэж, 372 дугаар зүйлийн 372.3 дахь хэсэг, 374 дүгээр зүйлийн 374.2 дахь хэсгийн “аялал зохин байгуулагчаас” гэсний “тур оператор, аяллын агентаас” гэж, 373 дугаар зүйлийн 373.4 дэх хэсгийн “аялал жуулчлал,” гэснийг “тур оператор, аяллын агент,” гэж, 374 дүгээр зүйлийн 374.1 дэх хэсгийн “Аялал жуулчлал зохион байгуулагчийн” гэснийг “Тур оператор, аяллын агентын” гэж, 377 дугаар зүйлийн 377.1.1 дэх заалтын “аялал жуулчлал зохион байгуулагчийн” гэснийг “тур оператор, аяллын агентын” гэж, 375 дугаар зүйлийн 375.1 дэх заалтын “нэг сарын дотор” гэснийг “гурван сарын дотор” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.3.26 дахь заалт:

“5.3.26. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан.”

2/21⁴ дугаар зүйл:

“21⁴ дүгээр зүйл. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан

21⁴.1. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан нь төрөөс аялал жуулчлалыг дэмжих, аялал жуулчлалын байгууллагын бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх зорилгоор дараах чиглэлийн үйл ажиллагааг санхүүжүүлнэ:

21⁴.1.1. агаараар зорчигч тээвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

21⁴.1.2. аялал жуулчлалын улирлын хамаарлыг бууруулах, аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэх;

21⁴.1.3. Монгол Улсыг гадаад, дотоодод сурталчлах үйл ажиллагааг зохион байгуулах;

21⁴.1.4. аялал жуулчлалын дэд бүтцийг бий болгох, хөгжүүлэх.

21⁴.2. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сан нь энэ хуулийн 6.1-д заасан эх үүсвэрээс гадна дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

21⁴.2.1. Казиногийн төлөх онцгой албан татварын орлогын 5 хувь;

21⁴.2.2. Бооцоот морин уралдааны онцгой албан татварын орлогын 5 хувь;

21⁴.2.3. Иргэний нисэхийн тухай хуульд заасан агаарын навигацийн үйлчилгээнээс улсын төсөвт төвлөрсөн орлогын 20 хүртэл хувь;

21⁴.2.4. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.30-д заасан зөвшөөрлийн хураамжийн орлого.

21⁴.3. Энэ хуулийн 21⁴.2-т заасны дагуу Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх санд хөрөнгө төвлөрүүлэх журмыг санхүү, төсвийн болон аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална.

21⁴.4.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх сангийн дүрэм, Удирдах хорооны бүрэлдэхүүн, түүний ажиллах журам болон уг сангийн хөрөнгийг зарцуулах журмыг Засгийн газар батална.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/15 дугаар зүйлийн 15.1.15 дахь заалт:

“15.1.15. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан аялал жуулчлалын байгууллага, отоглох цэг, авто замын дагуух түр амрах газар өөрийн ариун цэврийн байгууламжийг стандартын шаардлага хангахуйц болгож засварласны болон стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламж шинээр байгуулсны зардал.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.1.15 дахь заалт:

“21.1.15. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 6.2.1-д заасан байгууллагын үйл ажиллагааны орлого.”

3/22 дугаар зүйлийн 22.9 дэх хэсэг:

“22.9. улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш гурван жилийн хугацаанд Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 5.2.3-т заасан гарааны компанийн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод ногдох албан татварыг;”

2 дугаар зүйл. Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.6 дахь хэсгийн “22.5.4-т” гэснийг “22.5.4, 22.9-д” гэж өөрчилсүгэй

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийг 2026 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд дагаж мөрдөнө.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зөрчлийн тухай хуулийн 10.14 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“10.14.Аялал жуулчлалын тухай хууль зөрчих

1.Тусгай зөвшөөрөлгүйгээр тур операторын үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол хууль бусаар олсон орлогыг хурааж, хүнийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

2.Бүртгэлгүйгээр аяллын агентын үйл ажиллагааг эрхэлсэн бол хууль бусаар олсон орлогыг хурааж, хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

3.Жуулчны хөтчийн үйл ажиллагааг бүртгэлгүй, үнэмлэхгүй эрхэлсэн, эсхүл жуулчнаас шан харамж шаардсан бол хууль бусаар олсон орлогыг хурааж, хүнийг тавин нэгжээс зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

4.Жуулчны үйлчилгээний байгууллага нь аялал жуулчлалын байгууллагын үйл ажиллагаа явуулсан бол хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

5.Жуулчны үйлчилгээний байгууллага нь үйлчилгээний стандарт, техникийн зохицуулалт, зэрэглэлд тавигдах шаардлагыг зөрчиж үйл ажиллагаа явуулсан бол хуулийн этгээдийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

6.Аялал жуулчлалын байгууллага нь аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг худалдан борлуулахдаа гадаадын болон дотоодын жуулчдад ялгамжтай байдлаар үнэ тогтоож үйлчилсэн бол хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

7.Тусгай сонирхлын аялал болон уулын спорт аялал, усан аялал, спорт агнуур, олзворын ан, нисдэг тэрэгний аялал, усны гүнд шумбах, авто спортын аялал зэрэг эрсдэл бүхий аяллыг жуулчны хөтөч, тухайн чиглэлийн мэргэшсэн сургагч багш, зааварлагчгүйгээр зохион байгуулсан бол хүнийг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, хуулийн этгээдийн арван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

8.Улсын болон орон нутгийн аялал жуулчлалын бүсэд хээрийн отоглох цэгийн байршлаас бусад газарт жуулчин, аялагч отоглосон бол хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/
хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НЭМЭГДСЭН ӨРТГИЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1/15 дугаар зүйлийн 15.5¹ дэх хэсэг:

“15.5¹.Гадаад улсаас Монгол Улсад нэг хоногоос 90 хоног хүртэлх хугацаагаар суралцах, ажил хөдөлмөр эрхлэхээс бусад зорилгоор аялж байгаа гадаадын иргэний хувийн хэрэгцээнд зориулж гаалийн нутаг дэвсгэрээс худалдан авсан бараанд төлсөн албан татварыг 100 хувь буцаан олгоно.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.16, 15.17, 15.18 дахь хэсэг:

“15.16.Энэ хуулийн 15.5¹ дахь хэсэгт заасан буцаан олголтыг дараах нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангасан тохиолдолд олгоно:

15.16.1.татварын албаны шаардлагад нийцсэн бүртгэлийн машин бүхий албан татвар суутган төлөгчөөс бараа худалдан авсан байх;

15.16.2.худалдан авалт цахим төлбөрийн баримтын системд бүртгэгдсэн байх;

15.16.3.татварын албаны шаардлагад нийцсэн цахим төлбөрийн баримт авсан байх;

15.16.4.буцаан олголт авах барааны төлбөрийн баримт дээрх худалдан авалт нь Засгийн газрын баталсан үнийн дүнгээс дээш байх;

15.16.5.барааг худалдан авснаас хойш 90 хоногийн дотор өөрийн биеэр улсын хилээр авч гарах.

15.17.Энэ хуулийн 15.5¹ дэх хэсэгт заасан иргэн албан татвар буцаан авах хүсэлтийг олон улсын нисэх онгоцны буудлын шалган нэвтрүүлэх хэсгээр гарсны дараа гаргана.”

15.18.Энэ хуулийн 15.5¹ дэх хэсэгт заасан иргэнд олгох буцаан олголтын төлбөрийн баримтыг бүртгэх, түүнд хяналт тавих журам, барааны жагсаалт, буцаан олгох татварын хувь хэмжээ, 15.16.4-т заасан үнийн дүнг Засгийн газар батална.”

2 дугаар зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “15.6” гэсний дараа “, 15.17” гэж, 15.9 дэх хэсгийн “15.5” гэсний дараа “, 15.5¹” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5.14 дэх заалтын “аялал жуулчлалын үйл ажиллагаа эрхэлдэг” гэснийг “тур оператор, аяллын агент” гэж, мөн заалтын “бичиг баримтыг нь бүрдүүлэх зэрэг гадаадын жуулчдад үзүүлсэн /тур оператор/ үйлчилгээ” гэснийг “виз авахтай холбогдсон болон аяллын бусад бичиг баримтын бүрдүүлэлт хийх зэрэг гадаадын жуулчинд үзүүлсэн үйлчилгээ” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗӨВШӨӨЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1.30. Тур операторын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл	Аялал жуулчлалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага
---	--

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Амьтын тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмсүгэй:

“29.3.Энэ хуулийн 29.2.2-т заасан тусгай зөвшөөрлийн чиглэлээр олгох аргаль хонь, янгир ямаа, идлэг шонхор шувуу, тул загасыг агнах, барих тусгай зөвшөөрлийг нээлттэй дуудлага худалдааны журам /цаашид “дуудлага худалдааны журам” гэх/-аар олгоно. Дуудлага худалдааг цахимаар явуулж болно.

29.4.Энэ хуулийн 29.3-т заасан журмаар авсан тусгай зөвшөөрлийг бусдад шилжүүлж болно.

29.5.Дуудлага худалдааг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга ажлын хэсэг байгуулан тухайн аймгийн агнуурын бүс нутгаар зохион байгуулна.

29.6.Дуудлага худалдааг байгаль орчны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын олзворын ангийн хуваарь баталсан шийдвэр гарснаас хойш 45 хоногийн дотор энэ хуулийн 29.5-д заасан этгээд зохион байгуулна.

29.7.Дуудлага худалдааг явуулах хугацааг товлосон шийдвэрийг дуудлага худалдаа явагдахаас 30 хоногийн өмнө гаргах ба дараах мэдээллийг тусгана:

29.7.1.дуудлага худалдаа явуулах он, сар, өдөр, цаг, хаяг;

29.7.2.аргаль хонь, янгир ямаа, идлэг шонхор, тул загасыг агнах, барих талаарх тооцоо, судалгаа;

29.7.3.дуудлага худалдааны босго үнэ, дэнчингийн хэмжээ, төлөх хугацаа, журам;

29.7.4.аргаль хонь, янгир ямаа, идлэг шонхор, тул загасыг агнах, барих байршлын талаарх мэдээлэл;

29.7.5.хуульд заасан бусад.

29.8.Энэ хуулийн 29.7.3-т заасан дуудлага худалдааны босго үнэ нь Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 17.1.7-д заасан тухайн амьтны Засгийн газраас тогтоосон жишиг үнэ байна.

29.9.Дуудлага худалдааны дэнчин нь Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 17.1.7-д заасан тухайн амьтны Засгийн газраас тогтоосон жишиг үнийн

10 хувь байх бөгөөд дэнчинг дуудлага худалдаанд оролцохоос өмнө урьдчилан төлсөн байна.

29.10. Дуудлага худалдаанд хоёр, түүнээс дээш этгээд оролцох хүсэлтээ ирүүлж, үнийн санал өгсөн тохиолдолд дуудлага худалдааг хүчинтэйд тооцно.

29.11. Дуудлага худалдаанд агнуурын бүсийн менежмент хариуцагчаас бусад хүн, хуулийн этгээд оролцоно.

29.12. Дуудлага худалдаанд ялсан этгээд нь дуудлага худалдааны үнийг дуудлага худалдаа дууссанаас хойш ажлын таван өдрийн дотор төлнө.

29.13. Дуудлага худалдааны ялагч энэ хуулийн 29.12-т заасан өдрийн дотор дуудлага худалдааны үнийг төлөөгүй, эсхүл дуудлага худалдаанд хоёроос дээш оролцогч оролцоогүй, эсхүл үнэ хаялцаагүй тохиолдолд дуудлага худалдааг хүчингүй болгож дахин 35 хоногийн дотор дахин дуудлага худалдааг явуулна.

29.14. Дуудлага худалдаанд ялсан этгээд нь энэ хуулийн 29.12-т заасан үнийг төлсний дараа агнуурын бүс нутгийн менежмент хариуцагчтай ан агнуулах гэрээг байгуулна.

29.15. Сум, дүүргийн Засаг дарга ан агнуулах гэрээ, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, хураамжийг төлсөн баримтыг үндэслэн Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.23-т заасан тусгай зөвшөөрлийг олгоно.

29.16. Дуудлага худалдааны үнийн дүнгийн орлогыг Төсвийн тухай хуулийн 23.7.4, 23.9.4-т заасны дагуу орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлнэ.

29.17. Дуудлага худалдааны үнийн дүнгийн орлогын 20 хувийг агнуурын бүс нутгийн амьтны нөөцийг хамгаалах, өсгөн үржүүлэх арга хэмжээнд зориулан менежмент хариуцагчид олгоно.”

2 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.6.1 дэх заалтын “арга хэмжээний төлөвлөгөө” гэсний дараа “төсөв” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4.2 дахь заалт, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийг доор дурдсан агуулгаар тус тус өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйлийн 5.4.2 дахь заалт:

“5.4.2. амьтны нөөцийг хамгаалах, өсгөн үржүүлэх арга хэмжээний зардлыг тухайн жилийн төсвийн төсөлд Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 18.1.2-т заасан хэмжээнээс бууруулахгүйгээр тусгаж, батлах;”

2/29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсэг:

“29.1. Тусгай төлбөр төлсөн иргэнд энэ хуулийн 24.3.3-т заасан зориулалтаар агнуурын амьтан агнах, барих тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.23-т заасны дагуу сум, дүүргийн Засаг дарга олгоно.”

4 дүгээр зүйл. Амьтны тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.9 дэх заалтын “бүх төрлийн” гэснийг “моторын багтаамж нь 20, түүнээс дээш морины хүчтэй моторт” гэж,

22 дугаар зүйлийн 22.3 дахь хэсгийн “Сум, дүүргийн” гэснийг “Аймаг, нийслэлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.8 дахь заалтын “зөвшөөрөл,” гэснийг хассугай.

6 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

“17.2.энэ хуулийн 17.1.5-д заасан жишиг үнийг Засгийн газар тогтооно.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

“29.1.12.тур операторын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, түүний хугацааг сунгахад 500 000-1 000 000 төгрөг;

29.1.13.отоглох цэгээр үйлчлүүлэхэд нэг хүн 3 000-10 000 төгрөг, нэг автомашин 5 000-10 000 төгрөг.”

2 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийн “35.1.4” гэсний өмнө “29.1.13,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “29 дүгээр зүйл” гэснийг “29.1.1-29.1.12 дахь заалт” гэж, 29 дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл олгоход” гэснийг “зөвшөөрөл олгох, сунгахад” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР НУТГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмсүгэй:

1/34 дүгээр зүйлийн 34.3 дахь хэсэг:

“34.3.Энэ хуулийн 33.1-д зааснаас гадна газар ашиглах гэрээний ерөнхий хугацааг аялал жуулчлалын байгууллагыг дэмжих зорилгоор аялал жуулчлалын зориулалтаар ашиглуулах газарт ялгамжтай байдлаар тогтоож болно.”

2/40 дүгээр зүйлийн 40.1.3 дахь заалт:

“40.1.3. аялал жуулчлалын зориулалтаар ашиглуулахаар олгосон газрыг зориулалтын бусаар ашиглаж байгаа нь тухайн газар нутгийн хамгаалалтын захиргаа, хамгаалалтын захиргаа байхгүй тусгай хамгаалалттай газрын сум, дүүргийн Засаг даргын дүгнэлтээр тогтоогдсон.”

2 дугаар зүйл. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 36.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

36.3. Аялал жуулчлалын зориулалтаар газар ашиглах тухай хүсэлт гаргасан иргэн, аж ахуйн нэгжид доор дурдсан хугацаагаар газар ашиглах зөвшөөрөл олгоно:

36.3.1. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 12.2.1, 12.2.2, 12.2.3-т заасан тусгай зөвшөөрөл бүхий тур операторт 15 жилийн хугацаагаар;

36.3.2. Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 12.2.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл бүхий тур операторт 12 жилийн хугацаагаар;

36.3.3. Аялал жуулчлалын тухай хуульд заасан шаардлага хангасан аялал жуулчлалын үйлчилгээний байгууллага, аяллын агентад 10 жилийн хугацаагаар.

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулга бүхий 23.7.4, 23.9.4 дэх заалт нэмсүгэй:

1/23 дугаар зүйлийн 23.7.4 дэх заалт

“23.7.4.Амьтны тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.12 дахь хэсэгт заасан дуудлага худалдааны орлогын 40 хувь;”

1/23 дугаар зүйлийн 23.9.4 дэх заалт

“23.7.4.Амьтны тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.12 дахь хэсэгт заасан дуудлага худалдааны орлогын 40 хувь;”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Аялал жуулчлалын тухай /шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг